

Sulafjellet gondol, Sula kommune. Revisjon av konsekvensutredning for naturmangfold

Av: Conrad J. Blanck

Til: Nordplan AS

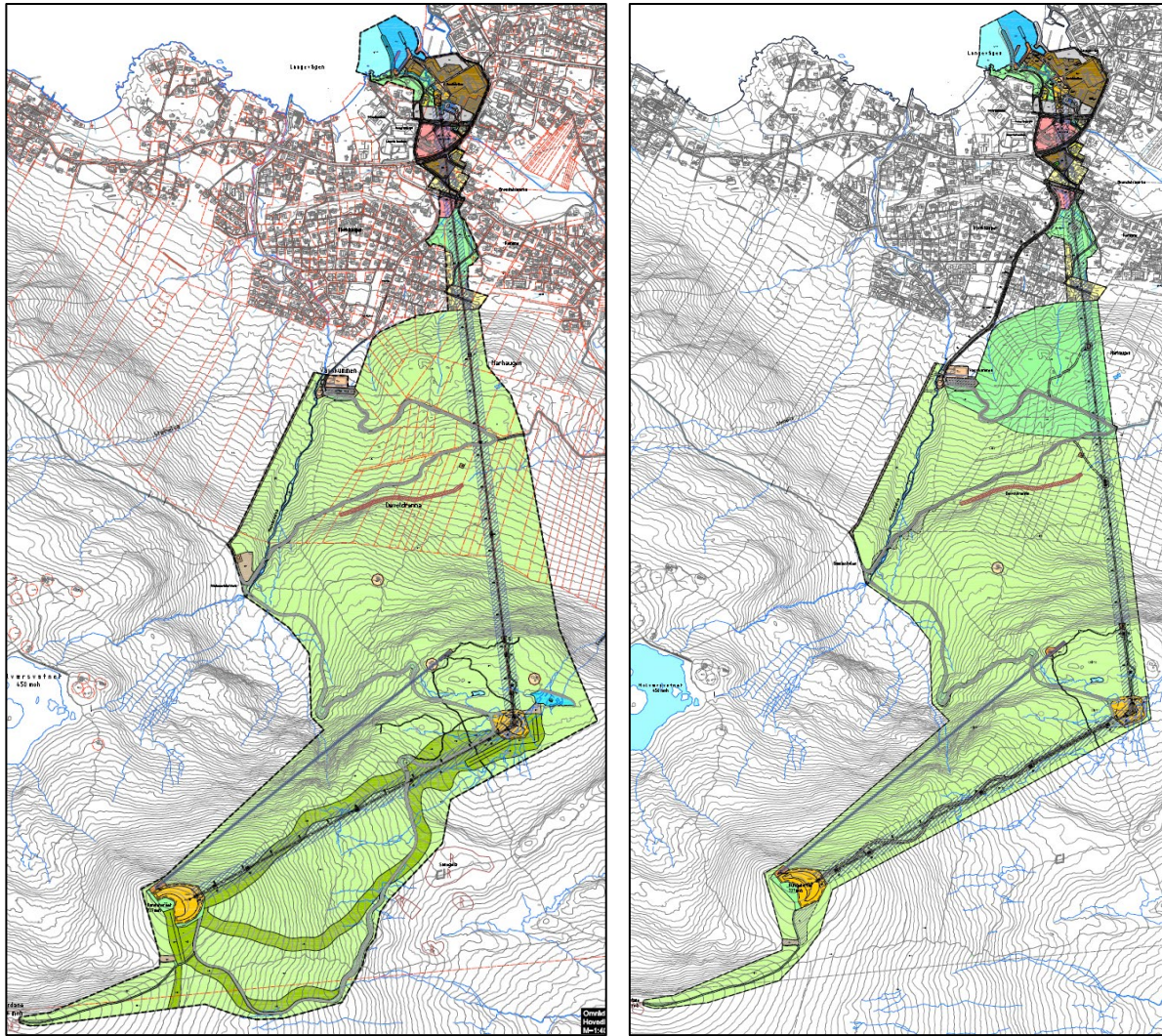
Dato: 30.06.2023

Rådgivende Biologer AS har på oppdrag fra Nordplan AS utarbeidet en konsekvensutredning for naturmangfold og naturressurser for Sulafjellet gondol, med vurderingen at samlet konsekvens av tiltaket er middels negativ på naturmangfoldet og noe negativ på naturressurser, i hovedsak på grunn av arealbeslag og økt slitasje på grunn av økt ferdsel i flere naturtyper tilknyttet fjellmiljø (Pötsch & Eilertsen 2022). Nordplan AS har revidert planene og ønsker en ny vurdering av konsekvensene på naturmangfoldet for det nye alternativet basert på informasjon fra tidligere rapport.

Vurderingen benytter samme metodikk som i Pötsch & Eilertsen 2022.

Endringer av tiltaket

Tiltakene i østre del av planområdet, som innebærer selve gondolen, har blitt redusert og det er gått bort fra å etablere skibakke mellom de to høyestliggende fjellstasjonene. Veien mellom de to øverste fjellstasjonene er blitt lagt om og skal gå på undersiden av gondolen, der det tidligere var planlagt skiløyper. Tiltakene ved Gamlestølen, foruten ny veg, utgår (**figur 1**). Ved midtstasjonen utgår planen om oppdemming av fjellbekker til snøproduksjon (**figur 1**). Vestre del av Sulafjellet er i samme omfang tenkt som turområde som i tidligere planer.

Figur 1. Til venstre: Opprinnelig plan for østre del av planområdet til etablering av gondol på Sulafjellet som ligger til grunn for konsekvensutredningen av Pötsch & Eilertsen 2022. **Til høyre:** Revidert planskisse for etablering av gondol. Endringene ligger i hovedsak mellom de to øverste fjellstasjonene.

Påvirkning og konsekvens av revidert plan

Generelt om påvirkninger

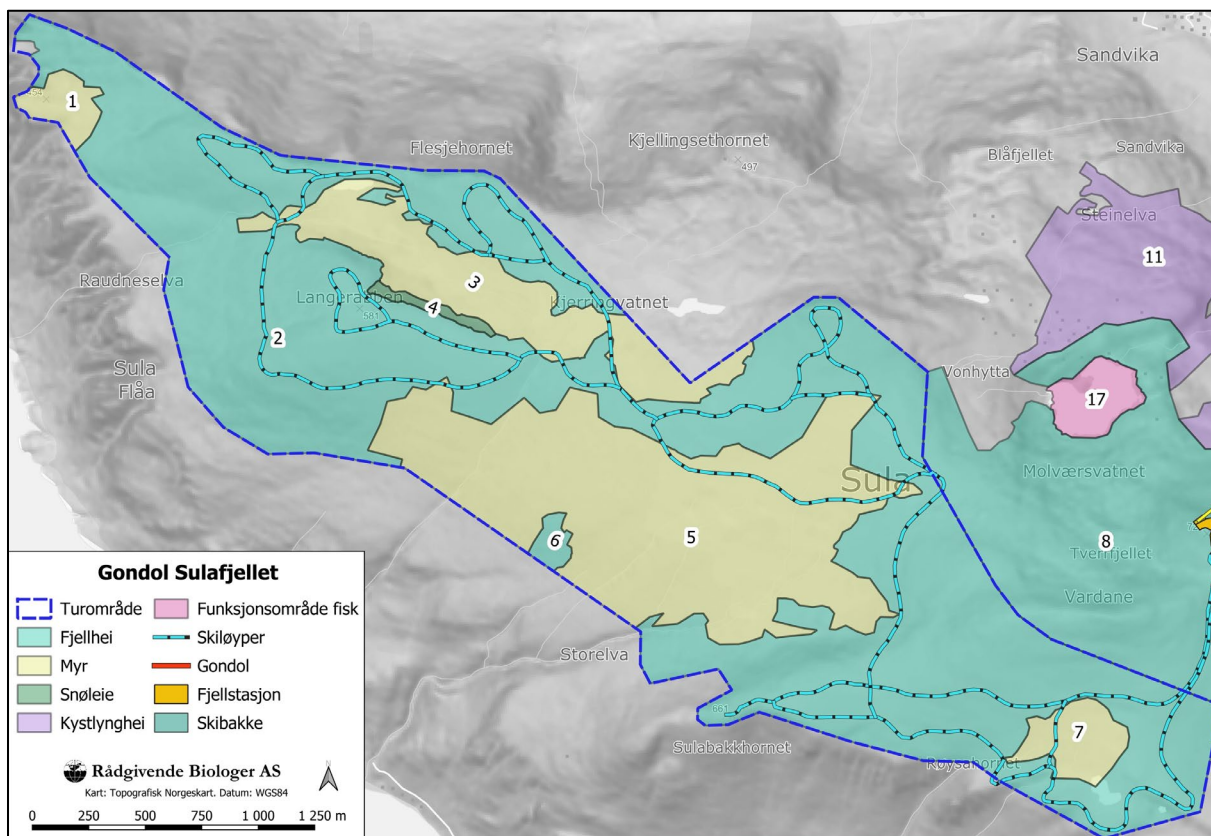
Etablering av gondol, vei og stier vurderes å kunne ha følgende påvirkninger på naturmangfold i driftsfasen:

- Permanente arealbeslag, bygninger og master
- Økning i forstyrrelser for dyrelivet
- Økning i slitasje på vegetasjon fra ferdsel

Det er allerede etablert en del stier i området, men med lettere tilgjengelighet på grunn av gondolbane, må man regne med betydelig økt ferdsel i område, sommer og vinterstid.

Naturmangfold

De **registrerte delområdene 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7** ligger utelukkende i turområdet i vestre del av Sulafjellet. Her er det ikke gjort planendringer og påvirkningene vil være de samme som i opprinnelig konsekvensutredning (Pötsch & Eilertsen 2022; **figur 2**).

Figur 2. Naturtyper i vestre del av Sulafjellet i forhold til planlagte tiltak.

Delområde 8 (fjellhei) blir ikke bare berørt av stinettet, men også av gondolbanen. På toppen av Rundehornet blir det arealbeslag fra toppstasjonen til gondolbanen, samt bygging av restaurant og anleggsvei. I tillegg er det planlagt etablering av zip-line. Det skal også bygges anleggsvei opp mot fjellstasjonen. Samlet vurderes det at deler av arealet blir langvarig skadet, men at det utgjør en mindre del (under 20 %) av hele arealet til lokaliteten.

*Påvirkningen i delområde 8 vurderes å være noe forringet, med stor verdi gir dette **noe miljøskade (-)**.*

Ved den atlantiske høymyren Gamlestølen (**delområde 9**) skal eksisterende vei som går langs lokaliteten gjøres 1 m bredere og en ny vei som skal gå sørover fra Gamlestøl etableres. Det skal ikke være terrenginngrep direkte i lokaliteten, men den kan likevel bli indirekte påvirket av endringer av tilgrensende hydrologiske forhold (endring i fordøyning, avrenning og drenering). Det er vanskelig å si hvor stor endringene i de hydrologiske forholdene for delområde 9 blir, men siden høymyrer er i hovedsak avhengig av vanntilførsel fra nedbør og ikke grunnvannet, vurderes påvirkningen å være noe forringet.

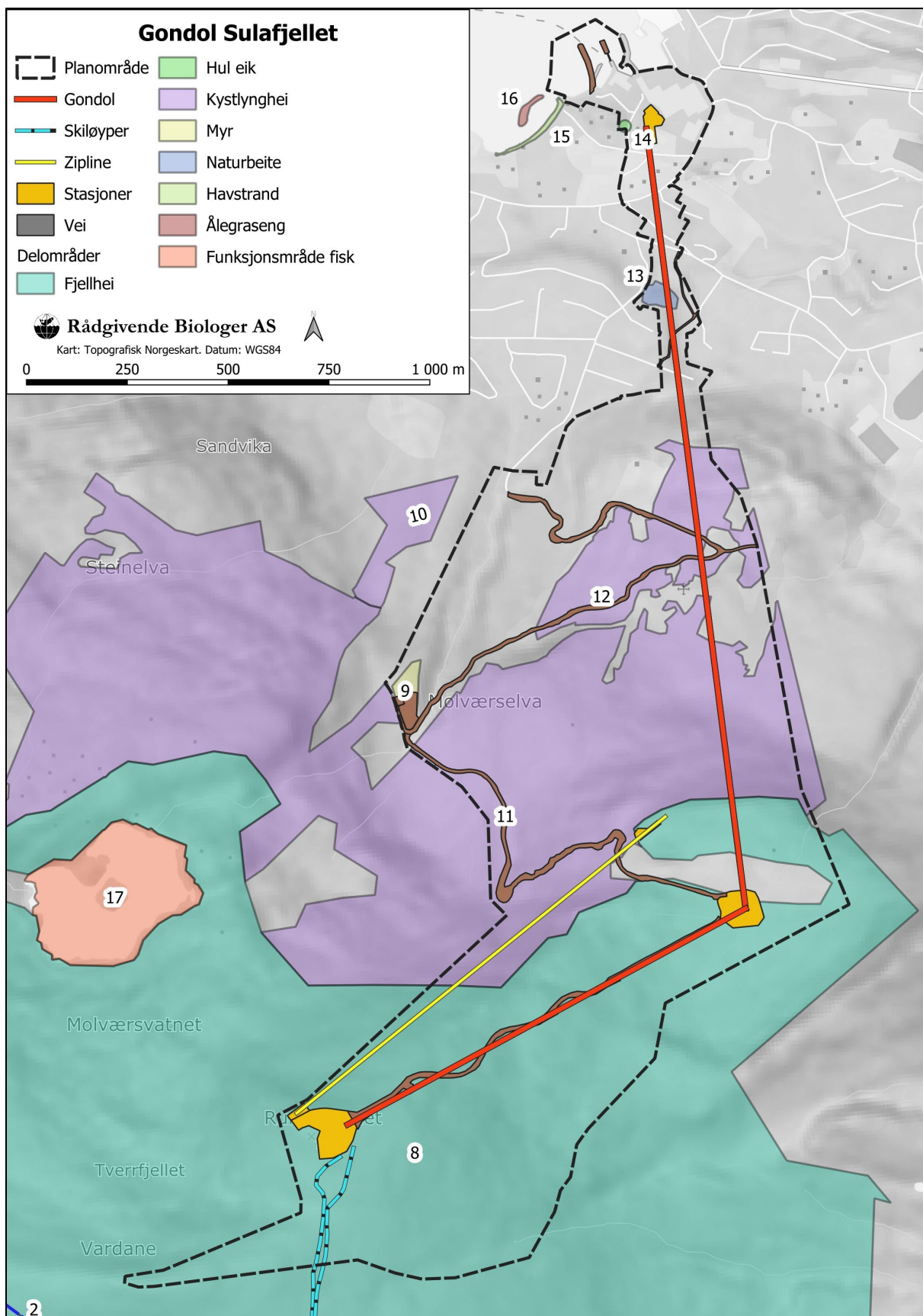
*Påvirkningen i delområde 9 vurderes å være noe forringet, med stor verdi gir dette **noe miljøskade (-)**.*

Delområde 10 (kystlynghei i gjengroing) blir ikke direkte berørt av stinettet eller de øvrige utbyggingsplanene og det er relativ usannsynlig at det etableres nye stier over disse arealene. Det går en sti helt i kanten av kystlyngheien.

*Påvirkningen i delområde 10 vurderes å være ubetydelig, med stor og svært stor verdi gir dette **ubetydelig miljøskade (0)**.*

Også **delområde 11** (kystlynghei) og **12** (kystlynghei) kan bli berørt av master til gondolbanen i samme grad som i tidligere plan. En eksisterende vei skal brukes til anleggsarbeidet opp mot Gamlestølen og skal bygges videre via mellomstasjonen opp mot fjellstasjonen. I tillegg kan det nok forventes at flere velger å bruke stier ned fra fjellet etter å ha tatt banen opp og dermed må man regne med økt ferdsel også i disse deler av området. Hvis trær skal fjernes i gondolbanetraseen kan det være positivt for en gjengroende kystlynghei, men hvis det ikke er planlagt brenning og beiting av området i tillegg kommer det ikke til å forbedre tilstanden til naturtypen.

*Påvirkningen i delområde 11 og 12 vurderes å være noe forringet, med svært stor verdi gir dette **betydelig miljøskade** (--).*

Figur 3. Naturtyper registrert øst i planområdet i forhold til planlagte tiltak.

Delområde 13 (naturbeitemark) ligger også rett under den planlagte gondoltraseen, men så lenge det ikke bygges noe master der blir delområdet ikke berørt av tiltak.

*Påvirkningen i delområde 13 vurderes å være ubetydelig, med stor verdi gir dette **ubetydelig miljøskade (0)**.*

Den hule eika som er registrert ved Devoldfabrikken (**delområde 14**) blir ikke berørt av utbyggingsplanene.

*Påvirkningen i delområde 14 vurderes å være ubetydelig, med svært stor verdi gir dette **ubetydelig miljøskade (0)**.*

Delområde 15 (sand- og grusstrand) og **delområde 16** (ålegraseng) blir ikke berørt av utbygging av moloen.

*Påvirkningen i delområde 15 og 16 vurderes å være ubetydelig, med noe og middels verdi gir dette **ubetydelig miljøskade (0)**.*

Arter inkludert økologiske funksjonsområder

Det ble ikke avgrenset økologiske funksjonsområder for arter bortsett fra innsjøen med ørret (Molværsvatnet, **delområde 17**). Det planlegges ingen inngrep i innsjøen. Anleggsarbeid kan gi noe økt tilrenning til innsjøen, men dette regnes ikke som en varig påvirkning.

*Påvirkning i delområde 17 vurderes å være ubetydelig, med noe verdi gir dette **ubetydelig miljøskade (0)**.*

Naturområdene i influensområdet som ikke er påvirket av tekniske inngrep eller avgrenset som naturtyper eller økologiske funksjonsområder vurderes å ha noe verdi for arter (**delområde 18**). Dette omfatter også bekker og elver. Fjellstasjon, mellomstasjon, restaurant og etablering av zip-line og stinett vil medføre reduksjon av leveområder for vanlige arter og økt menneskelig aktivitet vil føre til mer forstyrrelser. Arealbeslagene vil i liten grad medføre barrierer som hindrer dyrenes ferdsel og fragmenterer leveområder. Anleggsarbeid kan gi økt tilrenning til vassdragene, dette regnes ikke som en varig påvirkning.

*Påvirkningen i delområde 18 vurderes å være noe forringet, med noe verdi gir dette **noe miljøskade (-)**.*

Landskapsøkologiske funksjonsområder

En gondolbane vil splitte sammenhenger og redusere landskapsøkologiske funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes siden det fortsatt er forholdsvis store arealer med naturområder i nærområdet. Tiltaket vil i liten grad svekke trekk- og vandringsmuligheter for fugl og vilt.

*Påvirkningen på influensområdets landskapsøkologiske funksjon (**delområde 18**) vurderes å være noe forringet, med noe verdi gir dette **noe miljøskade (-)**.*

Tabell 1. Oppsummering av påvirkninger for naturmangfold for revidert plan.

Delområde	Verdi	Beskrivelse påvirkning	Påvirkning	Konsekvens-grad
1 Trælbodnausa V	Stor	Økt ferdsel pga. økt tilgjengelighet	Noe forringet	1 minus (-)
2 Tverrfj.-Langerabben	Stor	Økt ferdsel og skiløyper.	Foringet	2 minus (--)
3 Kjerringvatnet V	Stor	Kun berørt i noen mindre områder.	Noe forringet	1 minus (-)
4 Langerabben NØ	Stor	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
5 Myrane	Stor	Kun berørt i noen mindre områder.	Noe forringet	1 minus (-)
6 Myrane vest	Middels	Kun berørt i noen mindre områder.	Noe forringet	1 minus (-)
7 Tverrfjellet sør	Stor	Kun berørt i noen mindre områder.	Noe forringet	1 minus (-)
8 Rundehornet	Stor	Største delen av bygging ligger her.	Noe forringet	1 minus (-)
9 Gamlestølen	Stor	Hydro. endringer pga. støtavrenning	Noe forringet	1 minus (-)
10 Klovsteinane	Svært stor	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
11 Koppen	Svært stor	Bygging av vei og økt ferdsel, evt. master.	Noe forringet	2 minus (--)
12 Harhaugen	Svært stor	Bygging av vei og økt ferdsel, evt. master.	Noe forringet	2 minus (--)
13 Mikalgarden	Stor	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
14 Devoldfabrikken	Svært stor	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
15 Langevåg: Molvær	Noe	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
16 Molvær, Langevågen	Middels	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
17 Molværsvatnet	Noe	Blir ikke berørt av planer.	Ubet. endring	Ubetydelig (0)
18 Influensområde	Noe	Noen arealbeslag, økt menneskelig aktivitet, men ingen barrierer.	Noe forringet	1 minus (-)

Konsekvens for naturmangfold

Det er store naturverdier i det aktuelle området. Den største negative påvirkningen er permanente arealbeslag i fjellheimråder av selve banen, restaurantbygning, anleggsvei og etablering av skiheiser og zip-line.

Ferdsel og medførende slitasje ved helårig bruk kommer også til å gjøre en del skade på vegetasjonen. Hele området er allerede i dag brukt til friluftsliv, og det er etablert et stinett fra før og noen hytter innenfor planområdet. Det forutsettes at bruken av området vil øke betraktelig ved etablering av gondolbane.

I revidert plan vil det være noe mindre arealbeslag i østre del, siden planer om etablering av skibakke og infrastruktur rundt kunstig snøproduksjon utgår. Spesielt ved Gamlestølen og Rundehornet er påvirkningen redusert sammenlignet med tidligere planer. Det er fortsatt en del av de største delområdene som har konsekvensgraden betydelig miljøskade (--) og **samlet konsekvens for revidert plan vil være middels negativ.**

Påvirkning og konsekvens for naturmangfold for revidert plan er oppsummert i **tabell 9**, der den også sammenlignes med konsekvensene for opprinnelig plan fra Pötsch & Eilertsen 2022. Delområdene 2, 9 og 11 vektlegges i konsekvensvurderingen, siden disse har størst areal.

Tabell 2. Oversikt over samlet konsekvens for naturmangfold.

Vurderinger	Delområde	0- alt.	Opprinnelig plan	Revidert plan
Konsekvens for delområder	1 Trælbodnausa V	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
	2 Tverrfjellet-Langerabben	0	Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade (--)
	3 Kjerringvatnet V	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
	4 Langerabben NØ	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	5 Myrane	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
	6 Myrane vest	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
	7 Tverrfjellet sør	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
	8 Rundehornet	0	Betydelig miljøskade (--)	Noe miljøskade (-)
	9 Gamlestølen	0	Alvorlig miljøskade (---)	Noe miljøskade (-)
	10 Klovsteinane	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	11 Koppen	0	Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade (--)
	12 Harhaugen	0	Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade (--)
	13 Mikalgarden	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	14 Devoldfabrikken	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	15 Langevåg: Molvær	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	16 Molvær, Langevågen	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	17 Molværsvatnet	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
	18 Influensområde	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Avveininger	Begrunnelse for vektlegging		Delområdene 2, 9 og 11 vektlegges, siden disse har størst areal.	
Samlet konsekvens	Samlet konsekvens		Middels negativ konsekvens	Middels negativ konsekvens
	Begrunnelse		Samlet konsekvens vurderes som middels negativ fordi tiltaket medfører betydelig miljøskade for flere av de største delområdene	

Referanser:

Pötsch, C. & L. Eilertsen 2022. Sulafjellet gondol, Sula kommune. Konsekvensutredning for naturmangfold og naturressurser. Rådgivende Biologer AS, rapport 3729, 42 sider, ISBN 978-82-8308-956-1.